

УКРАЇНСЬКИЙ ІСТОРИЧНИЙ ЖУРНАЛ

№3 (552)
травень–червень
2020

Головний науковий редактор:
академік НАН України *ВАЛЕРІЙ СМОЛІЙ*

Редколегія:

Геннадій Боряк (заступник головного наукового редактора), *Владислав Верстюк, Степан Віднянський, Віктор Горобець, Олександр Гуржій, Андреа Граціозі* (Неаполь, Італія), *Віктор Даниленко, Олександр Донік* (заступник головного наукового редактора, відповідальний за випуск), *Роман Дрозд* (Слупськ, Польща), *Станіслав Кульчицький, Олександр Лисенко, Володимир Литвин, Іван Патрільяк, Руслан Пиріг, Сергій Плохій* (Кембридж, МА, США), *Олег Рафальський, Олександр Реєнт* (заступник головного наукового редактора), *Володимир Ричка, Олександр Рубльов, Петро Сас, Франк Сисин* (Торонто, Канада), *Валерій Солдатенко, Ігор Соляр, Тетяна Таїрова-Яковлева* (Санкт-Петербург, Російська Федерація), *Володимир Трощинський, Олександр Удод, Юрій Шаповал, Олексій Ясь*

Рекомендовано до друку вченою радою Інституту історії України НАН України, протокол №5 від 21.05.2020 р.

«Український історичний журнал» включено до Переліку наукових фахових видань України, категорія «А» (наказ МОН України від 17.03.2020 р. №409)

Відповідальний секретар:
В'ячеслав Григор'єв

Редактори:
В'ячеслав Григор'єв
Ольга Донік

Макет і верстка:
Аліна Михайлова-Зінченко

Електронна версія:

🌐 uhj.history.org.ua/uk
🌐 history.org.ua/uk

«УІЖ» індексується в міжнародних наукометричних базах даних: EBSCO, ESCI (Web of Science Core Collection), Google Scholar, Index Copernicus, Slavic Humanities Index

Формат 70x100/16. Гарн. Century Schoolbook
Папір офсет. №1. Друк офсет.
Ум. друк. арк. 19,5. Обл.-вид.арк.21
Тираж 380 прим. Зам. №226
Підписано до друку 25.06.2020 р.
Свідоцтво про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації
серія КВ №24263-14103ПР видане
Міністерством юстиції України 27.12.2019 р.

Віддруковано з оригінал-макета
у ТОВ «ДІА»

Свідоцтво ДК №1149
від 12.12.2002 р.
Адреса: вул. Васильківська, 45, оф.400
м. Київ, Україна, 03022
Тел./факс: +380 (44) 257-16-15
E-mail: dia_1997@ukr.net

UKRAINIAN HISTORICAL JOURNAL

Institute of History of Ukraine, I.F.Kuras Institute of Political and Ethno-National Research. Founded in 1957. Published 6 times a year. Editor-in-chief Valerii Smolii. Address of the editorial office: 4, M.Hrushevskoho, office 501, Kyiv, Ukraine, 01001. Tel. +380 (44) 278-52-34, fax +380 (44) 279-63-62, e-mail: uhj@history.org.ua

**Адреса редакції: вул. М. Грушевського, 4, офіс 501, Київ, Україна, 01001
Тел. +380 (44) 278-52-34, факс +380 (44) 279-63-62, e-mail: uhj@history.org.ua**

Науковий журнал. Заснований 1957 р. Виходить 6 разів на рік. © Редакція «УІЖ»

ЗМІСТ

ІСТОРИЧНІ СТУДІЇ

*75-річчя завершення Другої світової війни:
проблеми й пошуки*

Грицюк В. (Київ), Лисенко О. (Київ), Покотило О. (Київ). Україна в лавах Об'єднаних націй: легітимізація та внесок у боротьбу з нацизмом і фашизмом у період Другої світової війни 4

Антонюк Я. (Київ), Трофимович В. (Острог). Підпілля ОУН та УПА в умовах «фронтового періоду» (1943–1944 рр.) 27

Когут А. (Київ). Передвісники операції «Захід»: депортації 1944–1946 рр. 40

Мотика Г. (Варшава, Польща). Від роззброєння Армії крайової на Люблінщині до операції «Захід»: винищення польського й українського підпілля підрозділами радянської 64-ї дивізії внутрішніх військ у 1944–1948 рр. 54

Слободянюк М. (Дніпро). Єврейський рух опору в Україні: від контексту до концепту 66

Радченко О. (Черкаси). Віденські євреї в УРСР 1939–1941 рр.: між нацистськими та радянськими репресіями 80

Хоптяр А. (Кам'янець-Подільський). Голокост у Кам'янець-Подільській області: хронологія, механізми, методи винищення єврейського населення (липень 1941 – січень 1943 рр.) 90

Гуржій О. (Київ), Залеток Н. (Київ). Нові соціально-економічні явища у Західній Європі й Гетьманщині у другій половині XVII ст.: історико-порівняльний аналіз 103

Шумило С. (Київ). Український осередок на Афоні: скит Чорний Вир та його зв'язки з козацтвом 119

Шандра І. (Харків). Торгово-промислова статистика представницьких організацій підприємців українських губерній (друга половина XIX – початок XX ст.) 134

Левченко Л. (Миколаїв). Німецьке губернаторство Миколаїв у 1918 р.: до постановки проблеми 145

МЕТОДОЛОГІЯ. ІСТОРИОГРАФІЯ. ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВО

Реєнт О. (Київ), Великочий В. (Івано-Франківськ). Діяльність національних міжпартійних політичних об'єднань Східної Галичини як перший етап Української революції 1914–1923 рр.: історіографічні концепти ... 163

Тельвак Віталій (Дрогобич), Тельвак Вікторія (Дрогобич). Епістолярій у фондах бібліотеки Національного інституту ім. Оссолінських у Вроцлаві як джерело до вивчення польсько-українських взаємин 175

ПЕРСОНАЛІЇ

Лисенко О. (Київ), Филь О. (Київ). Іван Кожедуб – найрезультативніший льотчик-випишувач антигітлерівської коаліції (до 100-річчя з дня народження) 187

ПУБЛІКАЦІЇ

«Тут не так, як у Росії» (з подорожніх нотаток молодого В.Вернадського) (вступна стаття В.Даниленка, Київ) 199

РЕЦЕНЗІЇ Й ОГЛЯДИ

Коцур Г. Кошовий отаман Запорозької Січі Петро Калнишевський: історіографічний дискурс (Л.Алексієвець, Тернопіль; М.Алексієвець, Тернопіль; І.Федорів, Тернопіль) 214

Філас В. Візуальне освоєння Північного Причорномор'я останньої чверті XVIII – середини XIX ст.: джерелознавчий аналіз (М.Капраль, Львів) ... 217

Куліков В. Підприємства й суспільство в заводських і шахтарських поселеннях Донбасу та Придніпров'я в 1870–1917 рр. (Ю.Беліков, Харків) 223

Struve K. Deutsche Herrschaft, ukrainischer Nationalismus, antijüdische Gewalt: Der Sommer 1941 in der Westukraine (О.Іванов, Київ) 226

ХРОНІКА

Бачинська О. (Одеса), Каюк С. (Дніпро), Кульчинський О. (Київ). IV Міжнародний науковий е-конгрес «Історія та значення ортодоксальної / православної церкви у Східній Європі» 233

IN MEMORIAM

Варварцев Микола Миколайович 235

Данилюк Дмитро Дмитрович 238